

Татарстан Республикасы Сарман муниципаль районының
Жәлил шәһәр тибындагы поселогы Советы

РЕШЕНИЕ

22.12.2014 ел

КАРАР

№ 143

«Татарстан Республикасы Сарман муниципаль районы «Жәлил шәһәр тибындагы поселогы» муниципаль берәмлеге Уставына үзгәрешләр һәм өстәмэләр кертү турында»

«Россия Федерациясендә жирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында» 200 нче елның 6 октябрәндәге 131-ФЗ номерлы Федераль законга үзгәрешләр кертү сәбәпле, Татарстан Республикасы Сарман муниципаль районының Жәлил шәһәр тибындагы поселогы Советы **КАРАР ИТТЕ:**

1. Сарман муниципаль районы «Жәлил шәһәр тибындагы поселогы «муниципаль берәмлеге Уставына үзгәрешләр һәм өстәмэләр кертү турында 1 нче кушымта нигезендә беренче укылышта кабул итәргә.

2. «Сарман муниципаль районы «Жәлил шәһәр тибындагы поселогы» муниципаль берәмлеге Уставына үзгәрешләр һәм өстәмэләр кертү турында» карар проектына кергән тәкъдимнәрне исәпкә алу, гомумиләштерү һәм карау буенча эшче төркем оештырырга.

1) Шәйхетдинова р. м. - законлылык, хокук тәртибе һәм депутат этикасы мәсьәләләре буенча даими комиссия депутаты, төркем житәкчесе;

2) Әкбәрова а. м. - Законлылык мәсьәләләре буенча даими комиссия депутаты, хокук тәртибе һәм депутат этикасы, төркем әгъзасы;

3) Зиннәтуллина М.М. - законлылык, хокук тәртибе һәм депутат этикасы мәсьәләләре буенча даими комиссия депутаты, төркем әгъзасы.

4) Идрисова М.М.- жир мәсьәләләре, Экология һәм инфраструктура үсеше мәсьәләләре буенча даими комиссия депутаты, төркем әгъзасы.

5) Булатова Э. Н. - «п. г. Жәлил» муниципаль берәмлеге Советының эшләр идарәчесе, төркем әгъзасы.

3. Татарстан Республикасы Сарман муниципаль районының «Жәлил шәһәр тибындагы поселогы» муниципаль берәмлеге Уставына үзгәрешләр һәм өстәмэләр проектын тикшерүдә гражданның тәкъдимнәрен һәм катнашуын исәпкә алу тәртибен 2 нче кушымта нигезендә яңа редакциядә расларга.

4. Сарман муниципаль районының «Жәлил шәһәр тибындагы поселогы «муниципаль берәмлеге Уставына махсус мәгълүмат стендларында үзгәрешләр һәм өстәмэләр кертү турында» карар проектын игълан итәргә һәм Сарман муниципаль районының «Жәлил шәһәр тибындагы поселогы» муниципаль берәмлегенң рәсми сайтында урнаштырырга.

5. Татарстан Республикасы Сарман муниципаль районының «Жәлил шәһәр тибындагы поселогы» муниципаль берәмлеге Уставына үзгәрешләр һәм

өстәмэләр кертү турындагы карар проекты буенча ачык тыңлауларны Сарман муниципаль районының «Жәлил шәһәр тибындагы поселогы» муниципаль берәмлегендә 11.05.2007 ел, №83, 12.01.2014 ел, 10.00 сәгатътә үткәрү тәртибе турындагы Нигезләмә нигезендә билгеләргә. Сарман муниципаль районының Жәлил шәһәр тибындагы поселогы Советының утырышлар залында 9пгт.Жәлил, Әхмәдиев ур., 26). Эшче төркемгә Устав проекты буенча фикер алышунуы, кәргән тәкъдимнәрне исәпкә алуны йөкләргә.

6. Сарман муниципаль районы «Жәлил поселогы» муниципаль берәмлеге Советы Аппараты Эшләр идарәчесе Булатовка элге карарның үтәлешен тикшереп торуну йөкләргә.

Татарстан Республикасы
Сарман муниципаль районы
Жәлил шәһәр тибындагы поселогы
Советы Рәисе

И.Ф.Вафин

Татарстан Республикасы
Сарман муниципаль
районының Жәлил шәһәр
тибындагы поселогы
Советының 2014 елның
22 декабере №143 карарына
1 нче кушымта

ЯҢА УСТАВ СТАТЪЯЛАРЫ

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ САРМАН МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ
ЖӘЛИЛ ШӘҺӘР ТИБЫНДАГЫ ПОСЕЛОГЫ
САРМАН МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ ЖӘЛИЛ ШӘҺӘР ТИБЫНДАГЫ
ПОСЕЛОГЫ СОВЕТЫ КАРАРЫ БЕЛӘН КЕРТЕЛГӘН ҮЗГӘРЕШЛӘР БЕЛӘН
ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ДӘҮЛӘТ СОВЕТЫ

1.5 статьяны түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«5 Статья. Шәһәр жирлеге әһәмиятендәге мәсьәләләр

1. Шәһәр жирлегенәң жирле әһәмияттәге мәсьәләләренә түбәндәгеләр керә:

2. жирлек бюджеты проектын төзү һәм карау, жирлек бюджетын раслау һәм үтәү, аның үтәлешен тикшереп тору, жирлек бюджеты үтәлеше турындагы хисапны төзү һәм раслау;

3. жирлек салымнарын һәм җыемнарын билгеләү, үзгәртү һәм гамәлдән чыгару;

4. муниципаль милектә булган мөлкәткә ия булу, файдалану һәм алар белән эш итү;

5. жирлек чикләрендә Халыкны электр, жылылык, газ һәм су белән тәмин итү, ташландык суларны агызу, халыкны ягулык белән тәмин итү Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән вәкаләтләр чикләрендә оештыру;

6. жирлекнең торак пунктлары чикләрендә жирле әһәмияттәге автомобиль юлларына карата юл эшчәнлегә һәм аларда юл хәрәкәте иминлеген тәмин итү, шул исәптән парковкалар (парковка урыннары) булдыру һәм аларның эшләвен тәмин итү, жирлекнең торак пунктлары чикләрендә жирле әһәмияттәге автомобиль юлларының сакланышына муниципаль контрольне гамәлгә ашыру, шулай ук автомобиль юлларыннан файдалану һәм Россия Федерациясе законнары нигезендә юл эшчәнлеген гамәлгә ашыру өлкәсендә башка вәкаләтләрне гамәлгә ашыру;

7. жирлектә яшәүчеләрне һәм аз керемле гражданнын торак урыннары белән тәмин итү, муниципаль торак фондын төзү һәм карап тотуны оештыру, торак төзелешә өчен шартлар тудыру, муниципаль торак контролен гамәлгә ашыру, шулай ук торак законнары нигезендә жирле үзидарә органнарының башка вәкаләтләрне гамәлгә ашыру;

8. халыкка транспорт хезмәте күрсәтү өчен шартлар тудыру һәм жирлек чикләрендә халыкка транспорт хезмәте күрсәтүне оештыру;

9. террорчылыкны һәм экстремизмны профилактикалауда, шулай ук жирлек чикләрендә террорчылык һәм экстремизм нәтижеләрен минимальләштерүдә һәм (яки) бетерүдә катнашу;

8.1) милләтара һәм конфессияара татулыкны ныгытуга, жирлек территориясендә яшәүче Россия Федерациясе халыкларының телләрен һәм мәдәниятен саклап калуга һәм үстерүгә, мигрантларның социаль һәм мәдәни адаптациясенә, милләтара (этникара) конфликтларны профилактикалауга юнәлдерелгән чараларны тормышка ашыру өчен шартлар тудыру;

10. жирлек чикләрендә гадәттән тыш хәлләрне кисәтүдә һәм бетерүдә катнашу;

11. торак пунктлар чикләрендә беренчел янғын куркынычсызлыгын тәмин итү;

12. авыл халкын элементә, җәмәгать туклануы, сәүдә һәм көнкүреш хезмәте күрсәтү белән тәмин итү өчен шартлар тудыру;

13. халыкка китапханә хезмәте күрсәтүне оештыру, жирлек китапханәләренә китапханә фондларын комплекттау һәм саклауны тәмин итү;

14. жирлектә яшәүчеләрне мәдәният оешмалары хезмәтләре белән тәмин итү өчен шартлар тудыру;

жирлек милкендәге мәдәни мирас объектларын (тарихи һәм мәдәни һәйкәлләрне) саклау, куллану һәм популярлаштыру, жирлек территориясендә

урнашкан жирле (муниципаль) әһәмияттәге мәдәни мирас объектларын (тарихи һәм мәдәни һәйкәлләрне) саклау;

15) жирле традицион халык сәнгате ижатын үстерү өчен шартлар тудыру, жирлектә халык сәнгать кәсепләрен саклауда, торгызуда һәм үстерүдә катнашу;

16) жирлек территориясендә физик культура һәм массакүләм спорт үсеше өчен шартлар тәэмин итү, жирлекнең рәсми физкультура-сәламәтләндрү һәм спорт чараларын үткәрүне оештыру;

17) жирлектә яшәүчеләрнең массакүләм ял итү өчен шартлар тудыру һәм халык күшләп ял итә торган урыннарны төзекләндрүне оештыру, шул исәптән гражданнарның гомуми файдаланудагы су объектларына һәм аларның яр буйларына ирекле үтеп керүен тәэмин итү;

18) жирлекнең архив фондларын формалаштыру;

19) көнкүреш калдыкларын һәм чүп-чарны жыюны һәм чыгаруны оештыру;

20) жирлек территориясен төзекләндрү кагыйдәләрен раслау, шул исәптән биналарны (торак йортларны да кертеп), тиешле Биналарның һәм корылмаларның фасадларының һәм коймаларының тышкы кыяфәтенә, аларның үтәләше исемлегенә карата таләпләрне билгеләү; биналарның (урыннарның) һәм корылмаларның милекчеләренең төзекләндрүдә катнашу тәртибен билгеләү якын-тирә территорияләр; жирлек территориясен төзекләндрүне оештыру (урамнарны яктырту, территорияне яшелләндрү, урамнарның исемнәре һәм йорт номерлары булган күрсәткечләр кую, кече архитектура формаларын урнаштыру һәм карап тоту), шулай ук жирлекнең торак пунктлары чикләрендә урнашкан шәһәр урманнарын, аеруча саклаулы табигать территорияләренең урманнарын куллану, саклау, саклау, торгызу;

21) жирлекнең генераль планнарын, жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләрен раслау, жирлекнең генераль планнары нигезендә эзерләнган территорияне планлаштыру буенча документларны раслау, төзелешкә рөхсәт бирү (Россия Федерациясенә шәһәр төзелеше кодексында, башка федераль законнарда каралган очрактан тыш), жирлек территориясендә урнашкан капитал төзелеш объектларын төзегәндә, үзгәртеп корганда объектларны файдалануга тапшыруга рөхсәт бирү, жирле нормативларны раслау жирлекләренең шәһәр төзелеше проектлары, жирләре резервлау һәм алу, шул исәптән сатып алу юлы белән жирлек чикләрендә жир кишәрлекләрен алу, жирлектәге жирләрдән файдалануга Муниципаль контрольне гамәлгә ашыру, Россия Федерациясенә шәһәр төзелеше кодексында каралган очрактарда биналарны, корылмаларны карап чыгу һәм мондый тикшерүләр барышында ачыкланган бозуларны бетерү турында тәкъдимнәр бирү;

22) ритуаль хезмәтләр оештыру һәм күмү урыннарын тоту;

23) территориаль оборона һәм гражданнар оборонасы, халыкны һәм жирлекне табигый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләрдән саклау чараларын оештыру һәм гамәлгә ашыру;

24) жирлек территориясендә авария-коткару хезмәтләре һәм (яки) авария-коткару формированиеләре эшчәнлеген оештыру, карап тоту һәм оештыру;

25) су объектларында кешеләрнең иминлеген тәэмин итү, аларның тормышын һәм сәламәтлеген саклау чараларын гамәлгә ашыру;

жирлек территориясендә дөвалау-сәламәтләндрү урыннарын һәм жирле әһәмияттәге курортларны булдыру, үстерү һәм тәмин итү, шулай ук жирле әһәмияттәге аеруча саклаулы табигать территорияләрен куллану һәм саклау өлкәсендә муниципаль контрольне гамәлгә ашыру;

26) авыл хужалыгы житештерүен үстерүдә булышлык итү, кече һәм урта эшқуарлыкны үстерү өчен шартлар тудыру;

27) жирлектә балалар һәм яшьләр белән эшләү буенча чараларны оештыру һәм тормышка ашыру;

28) Россия Федерациясе Су законнары белән билгеләнгән чикләрдә су объектлары милекчесе вәкаләтләрен гамәлгә ашыру, халыкка аларны куллануны чикләү турында мәгълүмат бирү;

29) муниципаль урман контролен гамәлгә ашыру,

30) жәмәгать тәртибен саклауда катнашучы гражданның һәм аларның берләшмәләренә ярдәм күрсәтү, халык дружиналары эшчәнлеген өчен шартлар тудыру;

31) объектларга адреслар бирү, адресларны үзгәртү, адресларны юкка чыгару, урам-юл челтәре элементларына (федераль әһәмияттәге автомобиль юлларыннан, төбәк әһәмияттәге автомобиль юлларыннан, муниципаль районның жирле әһәмияттәге автомобиль юлларыннан тыш) исемнәр бирү, жирлек чикләрендә планлаштыру структурасы элементларына исемнәр бирү, мондый исемнәргә үзгәртү, юкка чыгару, дәүләт адреслы реестрында мәгълүмат урнаштыру;

32) «коммерцияле булмаган оешмалар турында» 12.01.1996 ел, № 7-ФЗ Федераль законның 31 һәм 31 статьяларында билгеләнгән вәкаләтләр чикләрендә социаль юнәлешле коммерциячел булмаган оешмаларга ярдәм күрсәтү;

33) хезмәт күрсәтелә торган административ участка полициянең участок уполномоченные вазыйфасын биләүче хезмәткәргә эшләү өчен бина бирү;

34) 2017 елның 1 гыйнварына кадәр участок полиция хезмәткәре вазыйфасын биләүче хезмәткәргә һәм аның гаилә әгъзаларына күрсәтелгән вазыйфаны башкару чорына торак урыны бирү;

35) махсус икътисадый зона территориясендә муниципаль контрольне гамәлгә ашыру;

36) жирлек ихтыяжлары өчен ясалма жир участоклары булдыру өчен кирәкле эшләрнең үтәлешен тәмин итү, федераль закон нигезендә ясалма жир участогы булдыру турында килешү төзү хокукына ачык аукцион үткәрү;

38) жирлек чикләрендә коррупциягә каршы торучы чараларын гамәлгә ашыру.

1. Жирлекнең жирле үзидарә органнары Россия Федерациясе Бюджет кодексы нигезендә әлегә жирлекләр бюджетларыннан муниципаль район бюджетына бирелә торган бюджетара трансфертлар исәбенә үз вәкаләтләрен гамәлгә ашыруны аларга тапшыру турында Сарман муниципаль районы жирле үзидарә саганнары белән килешүләр төзәргә хокуклы.

2. Жирлекнең жирле үзидарә органнарына аерым дәүләт вәкаләтләре бирү федераль законнар һәм Татарстан Республикасы законнары белән гамәлгә ашырыла.

Жирлекнең жирле үзидарә органнары тапшырылган дәүләт вәкаләтләрен шушы максатларга бүлеп бирелгән матди ресурслар һәм финанс чаралары чикләрендә

тиешле федераль законнарда һәм Татарстан Республикасы законнарында билгеләнгән тәртиптә гамәлгә ашыру өчен җаваплы.

Тапшырылган вәкаләтләрне гамәлгә ашыру дәүләткә контрольгә алына. Жирлекнең жирле үзидарә органнары тарафыннан аерым дәүләт вәкаләтләрне гамәлгә ашыруны контрольдә тотуның шартлары һәм тәртибе федераль законнар һәм Татарстан Республикасы законнары нигезендә билгеләнә».

2. 6 статьяны түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«6 Статья. Шәһәр жирлеге жирле үзидарә органнарының жирлекләрнең жирле әһәмияттәге мәсьәләләренә карамаган мәсьәләләренә хәл итүгә хокуклары.

Шәһәр жирлеге жирле үзидарә органнарына хокуклары:

- 1) жирлек музейлары булдыру;
- 2) жирлектә нотариус булмаган очракта, законнарда каралган нотариаль гамәлләр кылу;
- 3) опека һәм попечительлек эшчәнлеген тормышка ашыруда катнашу;
- 4) үз көчен югалткан дия тану;
- 5) жирлек территориясендә жирле милли-мәдәни автономияләрнең хокукларын гамәлгә ашыруга бәйле эшчәнлекне гамәлгә ашыру өчен шартлар тудыру;
- 6) Россия халыкларының милли-мәдәни үсешенә һәм жирлек территориясендә милләтара мөнәсәбәтләр өлкәсендәге чараларны тормышка ашыруга ярдәм итү;
- 7) жирлек территориясендәге муниципаль предприятиеләрне һәм учреждениеләрне мобилизация эзәрләү чараларын оештыруда һәм тормышка ашыруда катнашу;
- 8) муниципаль Янгын сагы булдыру;
- 9) туризм үсешен өчен шартлар тудыру.
- 10) кеше хокукларын тәмин итүгә җәмәгать контролен гамәлгә ашыручы һәм мәҗбүри тоту урыннарындагы затларга ярдәм күрсәтүче иҗтимагый күзәтү комиссияләренә, инвалидларның иҗтимагый берләшмәләренә, шулай ук инвалидларның гомумроссия иҗтимагый берләшмәләре тарафыннан оештырылган оешмаларга "Россия Федерациясендә инвалидларны социаль яклау турында" 1995 елның 24 ноябрендәге 181-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә ярдәм күрсәтү;
- 11) оешмалар тарафыннан хезмәт күрсәтүнең сыйфатын бәйсез бәяләүне үткәрүне оештыру өчен федераль законнар белән билгеләнгән тәртиптә һәм шартларда шартлар тудыру;
- 12) гражданның социаль Фондның торак урыннарын наем шартнамәләре буенча муниципаль торак фондыннан торак урыннары бирү! торак законнары нигезендә файдалану турында.».

3. Шәһәр жирлеге жирле үзидарә органнары башка мәсьәләләренә хәл итәргә, башка дәүләт вәкаләтләрне гамәлгә ашыруда катнашырга хокуклары (06.10.2003 елдагы Федераль законның 19 статьясы нигезендә аларга тапшырылмаган). 131-ФЗ номерлы «Россия Федерациясендә жирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында»), әгәр бу федераль законнарда каралган булса, шулай ук башка муниципаль берәмлекләрнең жирле үзидарә органнары, дәүләт хакимияте органнары компетенциясенә кертелмәгән һәм федераль законнар һәм Татарстан Республикасы законнары белән аларның компетенцияләренән төшереп

калдырылмаган, жирле бюджетлар керемнәре исәбеннән тыш, жирле бюджетлар керемнәре Россия Федерациясе бюджет системасы бюджетлары, керемнәрнең өстәмә нормативлары буенча салым керемнәре керемнәре.

4. Башка муниципаль берәмлекләрнең дәүләт хакимияте органнары һәм (яки) жирле үзидарә органнары тарафыннан үз вәкаләтләрен гамәлгә ашыруга бәйле чыгымнарны финанслау бурычларын муниципаль берәмлекләргә йөкләү рөхсәт ителми».

3. 7 статьяны түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«7 Статья. Муниципаль контроль

1. Жирле үзидарә органнары жирле әһәмияттәге мәсьәләләр буенча кабул ителгән муниципаль хокукый актларда билгеләнгән таләпләрнең үтәлешенә муниципаль контрольне оештыралар һәм гамәлгә ашыралар, ә тиешле контроль төрләре федераль законнар белән жирле үзидарә органнары вәкаләтләренә кертелгән очракларда, шулай ук федераль законнарда, Россия Федерациясе субъектлары законнарында билгеләнгән таләпләрнең үтәлешенә муниципаль контрольне оештыралар һәм гамәлгә ашыралар.

2. Муниципаль контрольне тормышка ашыру, юридик затларны, шәхси эшкуарларны тикшерүне оештыру һәм үткәрү белән бәйле мөнәсәбәтләргә карата «Дәүләт контролен (күзәтчелеген) һәм муниципаль контрольне гамәлгә ашырганда юридик затларның һәм шәхси эшкуарларның хокукларын яклау турында» 2008 елның 26 декабрдәге 294-ФЗ номерлы Федераль закон нигезләмәләре кулланыла».

4. 31 статьяны түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«31 Статья. Шәһәр Советы депутатының сайлаучылар белән үзара мөнәсәбәте

1. Шәһәр жирлегә Советы депутаты сайлаучылар, шулай ук аның сайлау округы территориясендә урнашкан предприятие коллективлары, оешмалар, дәүләт һәм башка органнар белән элемтәдә тора.

2. Шәһәр жирлегә Советы депутаты сайлаучылар алдында җаваплы һәм аларга хисап тотты.

3. Шәһәр жирлегә Советы депутаты сайлаучылар алдында елга ким дигәндә бер тапкыр үз эше турында хисап тота, вакыт-вакыт шәһәр жирлегә Советы эше турында хәбәр итә, шулай ук айга ким дигәндә бер тапкыр сайлаучыларны кабул итә.

4. Шәһәр жирлегә Советы депутаты шәһәр жирлегендә яшәүчеләрнең законлы хокукларын, ирекләрен һәм мәнфәгатьләрен тәэмин итү буенча законнарда каралган чаралар күрергә, шул исәптән алардан кергән тәкъдимнәрне, гаризаларны, шикаятьләренә карарга, аларда булган мәсьәләләренә дәрәс һәм вакытында хәл итәргә булышырга тиеш.».

5. 33 статьяны түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«33. Шәһәр жирлегә Советы компетенциясе

Шәһәр жирлегә Советы компетенциясендә:

1) шәһәр жирлегә уставын кабул итү һәм аңа үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертү;

2) шәһәр җирлеге территориясендә законнар нигезендә гомуми мәҗбүри кагыйдәләр билгеләү;

3) шәһәр җирлеге бюджетын раслау һәм аның үтәлеше турында хисап;

4) җирле салымнарны һәм җыемнарны билгеләү, үзгәртү һәм гамәлдән чыгару, салымнар һәм җыемнар турында Россия Федерациясе законнары нигезендә аларны түләү буенча ташламалар бирү;

5) шәһәр җирлеген үстерү планнарын һәм программаларын кабул итү, аларның үтәлеше турында хисапларны раслау;

6) энергияне сак тоту өлкәсендә муниципаль программаларны раслау һәм энергия нәтиҗәләгән күтәрү;

7) Россия Федерациясе Хөкүмәте тарафыннан билгеләнә торган шәһәр җирлегенә коммуналь инфраструктура системаларын комплекслы үстерү программаларын раслау;

8) шәһәр җирлеген үзгәртү, чикләрен үзгәртү турында инициатива күрсәтү;

9) шәһәр җирлеге Советы депутатларын сайлауны билгеләү һәм шәһәр җирлеге Советына депутатлар сайлау буенча сайлау округлары схемасын раслау;

10) җирле референдумны билгеләү;

11) шәһәр җирлеге башлыгын сайлау;

12) шәһәр җирлеге башлыгы урынбасарын сайлау;

13) шәһәр җирлеге башкарма комитеты җитәкчесен билгеләү, аның отставкасын кабул итү;

13) муниципаль район Советына шәһәр җирлеге Советы депутатлары арасынан шәһәр җирлеге вәкилен сайлау;

14) шәһәр җирлеге башкарма комитеты структурасын раслау, аның хезмәткәрләренә чик санын билгеләү;

16) җирлек башкарма комитеты җитәкчесе вазыйфасын биләүгә конкурс үткәрү тәртибен булдыру, конкурс комиссиясе әгъзаларының яртысын билгеләү;

17) шәһәр җирлеге сайлау комиссиясе әгъзаларын билгеләп кую;

18) шәһәр җирлегенә чикләрен үзгәртү, үзгәртеп кору, шәһәр җирлеге Советы депутатын чакыртып алу буенча тавыш бирү мәсьәләләре буенча тавыш бирүне билгеләү;

19) Татарстан Республикасы Дәүләт Советында Закон чыгару инициативасы хокукын гамәлгә ашыру;

20) шәһәр җирлегенә муниципаль милкәндәге мөлкәт белән идарә итү һәм алар белән эш итү тәртибен, шул исәптән федераль законнар нигезендә аны хосусыйлаштыру тәртибен һәм шартларын билгеләү; читләштерү шәһәр җирлеге Советы тарафыннан Килештерү яисә расланганнан соң гамәлгә ашырыла торган муниципаль милек төрләре исемлеген билгеләү;

21) муниципаль предприятиеләрне төзү, үзгәртеп кору һәм бетерү турында, шулай ук хезмәт күрсәтүләргә тарифларны билгеләү турында карарлар кабул итү тәртибен билгеләү.

22) шәһәр җирлегенә муниципальара хезмәттәшлек оешмаларында катнашу тәртибен билгеләү;

23) җирле үзидарә органнары эшчәнлеген матди-техник һәм оештыру ягынан тәмин итү тәртибен билгеләү;

- 24) шәһәр жирлегенең Ревизия комиссиясен формалаштыру;
- 25) шәһәр жирлеге башлыгын отставкага җибәрү турында Карар кабул итү;
- 26) шәһәр жирлегенең жирле үзидарә органнары һәм вазыйфай затлары жирле әһәмияттәге мәсьәләләренә хәл итү вәкаләтләрен башкаруны тикшереп тору;
- 27) шәһәр жирлеге территориясен төзекләндерү һәм карап тоту кагыйдәләрен раслау;
- 28) Россия Федерациясә Шәһәр төзелешә кодексы нигезендә шәһәр жирлеген территориаль планлаштыру документларын, шәһәр жирлеген шәһәр төзелешә проеклауның жирле нормативларын, жирдән файдалану һәм шәһәр жирлеге территориясен төзү кагыйдәләрен, башка шәһәр төзелешә документларын раслау;
- 29) шәһәр жирлеге территориясендә урамнарның һәм торак пунктларның башка өлешләренә исемен һәм исемен үзгәртү мәсьәләләрен хәл итү;
- 30) гадәттән тыш хәлләренә бетерү өчен жирле финанс һәм матди ресурслар резервларын булдыру һәм куллану тәртибен билгеләү;
- 31) муниципаль махсулаштырылган торак фондыннан торак урыннары бирү тәртибен билгеләү;
- 32) шәһәр жирлеге бюджетыннан территориаль иҗтимагый үзидарә органнарына кирәклә акчаларны бүлеп бирүнең шартларын һәм тәртибен билгеләү;
- 33) автоном коммерциячел булмаган оешмалар һәм фондлар формасында коммерциячел булмаган оешмалар булдыру турында Карар кабул итү;
- 34) үз массакуләм мәгълүмат чараларын гамәлгә кую;
- 35) шәһәр жирлеге Уставына һәм шәһәр жирлеге Советы карарларына аңлатма бирү;
- 36) үз эшчәнлеген оештыру мәсьәләләре буенча шәһәр жирлеге Советы Регламентын һәм башка карарлар кабул итү;
- 37) шәһәр жирлеге Советы Аппараты турында нигезләмәне раслау;
- 38) федераль законнар, Татарстан Республикасы законнары белән жирлекләренә вәкилләклә органнары карамагына кертелгән башка вәкаләтләр, шулай ук әлегә устав белән шәһәр жирлеге Советы компетенциясенә кертелгән башка вәкаләтләр.

2. Шәһәр жирлеге Советы шәһәр жирлеге башлыгының еллык хисапларын аның эшчәнлегә нәтиҗәләре, Урыс жирлеге башкарма комитеты һәм башка жирле үзидарә органнары эшчәнлегә, шул исәптән Совет тарафыннан куелган мәсьәләләренә хәл итү турында тыңлый».

6. 46 статьяны түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«46 Статья. Жирлек башлыгы вәкаләтләрен вакытыннан алда туктату.

1. Авыл жирлеге башлыгы вәкаләтләре вакытыннан алда туктатыла:

1) үлем;

2) оwпз теләге белән отставкага китү;

06.10.2003 «Россия Федерациясендә жирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында»гы 131-ФЗ номерлы Федераль законның 741 статьясы нигезендә отставкага җибәрү;

06.10.2003 «Россия Федерациясендә жирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында»гы 131-ФЗ номерлы Федераль законның 74 статьясы нигезендә вазыйфадан азат итү;

3) суд тарафыннан сәләтсез яки чикләнгән сәләтле дип тану;

4) суд тарафыннан Билгесез югалган дип тану яки үлгән дип игълан итү;

5) суд хөкеменең аның законлы көченә керүе;

6) Россия Федерациясеннән читкә даими яшәү урынына чыгу;

7) Россия Федерациясе гражданлығын туктату, чит дәүләт гражданлығын туктату - Россия Федерациясе халыкара шартнамәсендә катнашучы, аның нигезендә чит ил гражданы жирле үзидарә органнарына сайланьрга, аларга чит дәүләт гражданлығын сатып алырга яисә аларга яшәү өчен төр яисә Россия Федерациясе халыкара шартнамәсендә катнашмый торган чит дәүләт территориясендә Россия Федерациясе гражданының даими яшәү хокукын раслаучы бүтән документ алырга хокуклы, шулар нигезендә чит дәүләт гражданлығы булган Россия Федерациясе гражданы, жирле үзидарә органнарына сайланьрга хокуклы;

8) сайлаучыларның фикерләре;

9) сәламәтлек торышы буенча суд тәртибендә билгеләнгән чыдам жирлек башлығы вәкаләтләрен гамәлгә ашыра алмау;

10) «Россия Федерациясендә жирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында» 06.10.2003 ел, № 131-ФЗ Федераль законның 13 статьясы нигезендә, шулай ук жирлек бетерелгән очракта жирлекне үзгәртеп кору;

11) шәһәр округы белән берләшү сәбәпле жирлек статусын югалту;

12) жирлек чикләрен үзгәртү яки жирлекне шәһәр округы белән берләштерү нәтижәсендә жирлекне сайлаучылар санының 25 процентка артуы;

13) «Коррупциягә каршы көрәш турында» 2008 елның 25 декабрдәге 273-ФЗ номерлы Федераль закон һәм башка федераль законнар белән билгеләнгән чикләүләренә һәм тыюларны үтәмәү һәм бурычларны үтәмәү.

2. Жирлек башлығы вәкаләтләре вакытыннан алда туктатылган очракта, әлеге статьяның 1 өлешендәге 1-11 пунктларында күрсәтелгән нигезләр буенча яңа жирлек башлығын сайлау жирлек Советының якындагы утырышында гамәлгә ашырыла.

3. Жирлек башлығы вәкаләтләре вакытыннан алда алты айдан да азрак вакытка кадәр туктатылса, жирлек Советы карары буенча яңа жирлек башлығын сайлау үткәрелмәскә мөмкин.

4. Муниципаль берәмлек Советы составыннан сайланган муниципаль берәмлек башлығы, вәкаләтләре аны отставкага жибәрү турында муниципаль берәмлек Советы карары нигезендә вакытыннан алда туктатылган очракта, күрсәтелгән карарны суд тәртибендә шикаять бирсә, муниципаль берәмлек Советы суд карары законлы көченә кәргәнче, үз составыннан муниципаль берәмлек башлығын сайлау турында Карар кабул итәргә хокуклы түгел.».

7. 49 статьяны түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«49 Статья. Башкарма комитет вәкаләтләре

1. Шәһәр жирлеге башкарма комитеты:

1) планлаштыру, бюджет, финанс һәм бухгалтерия өлкәсендә:

- шәһәр җирлеге бюджеты проекты, шәһәр җирлеген комплекслы социаль-икътисадый үстерү планнары һәм программалары проектларын эшли;

- шәһәр җирлеге бюджетының үтәлешен тәмин итә, шәһәр җирлеген комплекслы социаль-икътисади үсеше планнарын һәм программаларын үтәүне оештыра;

- шәһәр җирлеге бюджеты үтәлеше турында хисап, шәһәр җирлеген комплекслы социаль-икътисадый үсеше программаларының һәм планнарының үтәлеше турында хисап эзерли;

- шәһәр җирлеген икътисадын һәм социаль өлкәсен характерлый торган статистик күрсәткечләрне җыюны һәм әлеге мәгълүматларны Россия Федерациясе Хөкүмәте билгеләгән тәртиптә дәүләт хакимияте органнарына тапшыруны оештыра;

2) муниципаль милек белән идарә итү, шәһәр җирлеге территориясендә предприятиеләр, учреждениеләр һәм оешмалар белән үзара мөнәсәбәтләр өлкәсендә:

- шәһәр җирлеген муниципаль милкендәге мөлкәт белән идарә итә, муниципаль милек объектларын булдыру, алу, файдалану, боерык бирү һәм арендау мәсьәләләрен хәл итә;

- шәһәр җирлеге Советы карары белән билгеләнгән очрақларда, муниципаль милекне читләштерү, шул исәптән аны хосусыйлаштыру турында тәкъдимнәр эзерли һәм шәһәр җирлеге Советы килешүенә (раславына) кертә;

- муниципаль милектә булмаган предприятиеләр, оешмалар белән шәһәр җирлеген икътисадый һәм социаль үсешендә хезмәттәшлек турында шартнамәләр төзи; шәһәр җирлеге территориясендә халыкка хезмәт күрсәтү өлкәсендә төрле милек рәвешләрендәге предприятиеләр булдыруга ярдәм итә;

- шәһәр җирлеге Советы билгеләгән тәртиптә муниципаль предприятиеләр һәм учреждениеләр оештыра, аларның эшчәнлегенә максатларын, шартларын һәм тәртибен билгели, аларның уставларын раслый, муниципаль казна учреждениеләрен финанслауны тәмин итә, муниципаль учреждениеләрне һәм Предприятиеләрне үзгәртеп кору һәм бетерү мәсьәләләрен хәл итә, контракт нигезендә билгели һәм аларның җитәкчеләрен эшеннән азат итә;

- муниципаль казна учреждениеләре эшчәнлегенә финанс белән тәмин итүне һәм муниципаль йөкләмәләренә бюджет һәм автоном муниципаль учреждениеләр тарафыннан финанс белән тәмин итүне гамәлгә ашыра, шулай ук муниципаль ихтыяжларны тәмин итү өчен товарлар, эшләр, хезмәт күрсәтүләр сатып алуны гамәлгә ашыра;

- кече һәм урта эшкуарлыкны үстерү өчен шартлар тудыра;

- федераль законнарда башкасы каралмаган булса, муниципаль предприятиеләр һәм учреждениеләр тарафыннан күрсәтелә торган хезмәтләргә тарифларны, муниципаль предприятиеләр һәм учреждениеләр башкара торган эшләрне билгели;

-социаль юнәлешле коммерциячел булмаган оешмаларга «Коммерцияле булмаган оешмалар турында»1996 елның 12 гыйнварындагы 7-ФЗ номерлы Федераль законның 31.1 һәм 31.3 статьяларында билгеләнгән вәкаләтләр чикләрендә ярдәм күрсәтә»;

Татарстан Республикасы
Сарман муниципаль
районының Жәлил шәһәр
тибындагы поселогы
Советының 2014 елның 22
декабере №143 карарына
2 нче кушымта

Тәртип

Татарстан Республикасы Сарман муниципаль районы " Жәлил шәһәр
тибындагы поселогы» муниципаль берәмлеге Уставына үзгәрешләр һәм өстәмэләр
проекты буенча фикер алышуда гражданнарның катнашуы һәм тәкъдимнәрен
исәпкә алу

1. Әлеге Тәртип «Россия Федерациясендә жирле үзидарәне оештыруның
гомуми принциплары турында» 06.10.2003 ел, №131-ФЗ Федераль закон таләпләре,
Татарстан Республикасы Сарман муниципаль районының «и.г. Жәлил» муниципаль
берәмлеге Уставы нигезендә эшләнде, гражданнарның Татарстан Республикасы
Сарман муниципаль районының «Жәлил ш. т. п.» муниципаль берәмлеге Уставына
үзгәрешләр һәм өстәмэләр кертү турындагы проект буенча тәкъдимнәре буенча
фикер алышуда һәм исәпкә алуда катнашуын билгели.

3. Татарстан Республикасы Сарман муниципаль районының «Жәлил ш. т.
п.» муниципаль берәмлеге Уставына үзгәрешләр һәм өстәмэләр кертү турындагы
проект буенча тәкъдимнәр Сарман муниципаль районының «Жәлил ш. т. п.»
муниципаль берәмлеге Советына түбәндәге адрес буенча кертелә: Жәлил ш. т. п.,
Әхмәдиев ур., 26 йорт, язма рәвештә кертелә торган үрнәк буенча төзәтмәләр
таблицаһы рәвешендә:

п/п	Нокта, пункт	Сүзләр проект	Сүзләр төзәтмә	Проек тның тексты белән төзәтүн е исәпкә	Нигез	Төзәтмә авторы (Ф. и. о., адрес, телефон, эш урыны(уку), имза

Тәкъдимнәр эш көннәрендә 7.30 сәгатътән 16.30 сәгатъкә кадәр Сарман
муниципаль районының «Жәлил ш.т. п.» МБ уставына үзгәрешләр һәм өстәмэләр
проектын игълан иткән көннән 20 көн эчендә торак пункт территориясендә
урнашкан мәгълүмат стендларында кабул ителә. Жәлил ш.т. б., Жинүнең 30 еллыгы
ур., 6; Тжәлил ш. п., Әхмәдиев ур., 20 һәм Сарман муниципаль районы «Жәлил
шәһәр тибындагы поселогы» муниципаль берәмлегенең рәсми сайтында
«Интернет»мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә урнаштыру.

3. Жәмәгать тыңлауларында катнашу өчен гаризалар чыгыш ясау хокукы
белән түбәндәге адрес буенча бирелә: Жәлил ш.т., Әхмәдиев ур., 26, шәхсән яки
почта аша ("Устав турында фикер алышу" конвертында тамга белән), шулай ук 31-

097 факсы буенча, халык алдында тыңлаулар үткәрелгәнче 3 көннән дә соңга калмыйча.

4. Гражданның тәкъдимнәре һәм чыгыш ясау хокукы белән жәмәгать тыңлауларында катнашу өчен гаризалар Сарман муниципаль районының «Жәлил ш.т. п.» МБ кабул итү бүлмәсе хезмәткәрләре тарафыннан теркәлә һәм Татарстан Республикасы Сарман муниципаль районының «Жәлил ш. т. п.» муниципаль берәмлеге Уставына үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертү турындагы проект буенча комиссиягә тапшырыла.

5. Тәкъдимнәр бары тик Татарстан Республикасы Сарман муниципаль районының «Жәлил ш.т. п.» муниципаль берәмлеге Уставына үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертү турындагы проекттагы үзгәрешләргә карата гына кертелә һәм федераль закон таләпләренә туры килергә, Татарстан Республикасы Сарман муниципаль районының «Жәлил ш. т. п.» муниципаль берәмлеге Уставының башка нигезләмәләре белән килешмәүгә яки килештерелмәүгә юл куймаска һәм жирлек уставы нигезләмәләренә бертөрле аңлатма бирүне тәмин итәргә тиеш.

Әлеге тәртиптә каралган тәртипне, формаларны һәм срокларны бозып кертелгән тәкъдимнәр эшче төркем карары буенча каралмыйча калдырылырга мөмкин.

6. Татарстан Республикасы Сарман муниципаль районының «Жәлил ш.т. п.» МБ уставына үзгәрешләр һәм өстәмәләр проекты, шулай ук халык алдында тыңлауларга чыгарылган гражданның тәкъдимнәре Сарман муниципаль районының «Жәлил ш. т. п.» муниципаль берәмлегендә ачык тыңлаулар үткәрү турындагы Нигезләмә нигезендә халык алдында тыңлауларда тикшерелергә тиеш.

Татарстан Республикасы
Сарман муниципаль районы
Жәлил шәһәр тибындагы поселогы
Советы Рәисе

И.Ф.Вафин